

duben 2010

Před Lvovským konzulátem klid

Lucie Trlifajová

Abstrakt:

Reportáž zachycuje situaci na českém konzulátu ve Lvově v prosinci roku 2009. Ve srovnání se stavem v roce 2007 působí fungování konzulátu relativně bezproblémově – před Lvovským konzulátem je prázdné, počet žadatelů je přijatelný, systém podávání žádostí působí transparentně. Co všechno je ale s tímto klidem spojeno?

Překvapivý obraz. Na přelomu listopadu a prosince 2009 je před budovou českého konzulátu ve Lvově pár lidí, jen občas si někdo v odpoledních hodinách přijde vyzvednout vízum¹. Červené číslo na displeji umístěném na budově konzulátu ohlašuje, kdo je další na řadě a žadatelé spořádaně odcházejí k jedné z přepážek. Na nástěnkách visí vzory správně vyplněných žádostí o schengenské vízum, na několika místech i varování před zbytečnými platbami za služby zprostředkovatelů.

Podle Andreje Lepaka², ředitele nevládní organizace Lviv Legal Society, která zjišťovala data o situaci ve Lvově pro zprávu o fungování zastupitelských úřadů států EU na Ukrajině³, lze vývoj na českém konzulátu v poslední době hodnotit velmi pozitivně. Zejména při porovnání situace se stavem na polském konzulátu: „To je jako nebe a dudy,“ konstatuje.

S fungováním je převážně spokojen i český generální konzul ve Lvově, David Pavlita: „Počet žadatelů je nastaven tak, že kromě špičky v měsících před létem a někdy i v září, kdy přijíždí sezónní pracovníci, nejsme zcela naplněni.“⁴

¹ K podání žádosti o dlouhodobé vízum je třeba objednat se přes internet, k podání žádosti o krátkodobé vízum se stačí objednat telefonicky přes ukrajinskou telefonickou linku.

² Rozhovor s Andrejem Lepakem proběhl 2.12.2009 ve Lvově.

³ Public Monitoring of the EU Member's States Visa Issuance Policies and Practices in Ukraine. Dostupné online: <http://eu.prostir.ua/library/235087.html> (navštíveno 22. 3. 2010).

⁴ „Já stavím kvalitu nad kvantitu.“ Rozhovor s generálním konzulem ve Lvově Davidem Pavlitou. Dostupné online: <http://www.migraceonline.cz/e-knihovna/?x=2215058> (navštíveno 22. 3. 2010).

Prostranství před konzulátem, dopoledne, prosinec 2009.

Druhý český zastupitelský úřad na Ukrajině

Současný český konzulát je historicky druhým naším konzulátem ve Lvově, první československý konzulát existoval v tehdy ještě polském Lvově už mezi lety 1921 až 1939⁵. Po více než šedesátileté odmlce byl český konzulát otevřen v roce 2004 v reakci na stále rostoucí počet žadatelů o pracovní víza ze západních oblastí Ukrajiny⁶. V posledních letech patřil lvovský konzulát mezi nejvytíženější české zastupitelské úřady, s čímž byla spojena i řada problémů – dlouhé čekání, chaotické fronty, předbíhání, prodej míst, nedostatečné informace. I jen letmý pohled na fotografie z roku 2007 naznačuje mnohé.⁷

Fronta před lvovským konzulátem, léto 2007.

⁵ In: Historie generálního konzulátu. Dostupné online

http://www.mzv.cz/lvov/cz/generalni_konzulat/historie_generalniho_konzulatu.html (navštíveno 22. 3. 2010).

⁶ Šlo o druhý ze současných tří českých zastupitelských úřadů na Ukrajině. Vedle ambasády v Kyjevě je od roku 2007 v provozu také třetí konzulát v Doněcku.

⁷ Srov. Čaněk, Marek. Rozšíření schengenského prostoru a možné dopady na vízový režim vůči občanům Ukrajiny. Komparativní analýza české a polské vízové a konzulární praxe. Dostupné online: <http://www.migraceonline.cz/e-knihovna/?x=2041420> (navštíveno 22. 3. 2010).

V reakci na neúnosnou situaci bylo v období od června 2008 do ledna 2009 při Lvovském konzulátu zavedeno takzvané call centrum, systém telefonického objednávání se ke schůzce pro žadatele o dlouhodobé vízum. Nicméně ani to nevedlo k ulehčení od problémů spojených s vytížením konzulátu⁸. Celkovou tehdejší image⁹ konzulátu vystihovalo i jeho dlouhodobé prvenství v ukrajinské mediální anketě Zlatý náhubek o nejhorší zastupitelský úřad EU.

Od 1. dubna až do 11. listopadu 2009 bylo na českém konzulátu ve Lvově zastaveno vydávání dlouhodobých víz za účelem zaměstnání¹⁰. Na jaře a opět na podzim 2009 pak byla mediálně otevřena kauza s call centry a korupcí na českých zastupitelských úřadech - v této souvislosti podala na podzim na český stát žalobu skupina 181 Ukrajinců¹¹. Během léta 2009 začal fungovat Visapoint, systém registrace žádostí o dlouhodobé vízum přes internet, a v červnu se novým Lvovským konzulem stal David Pavlita. Všechny tyto faktory zřejmě vedly k celkovému zlepšení situace před konzulátem oproti roku 2007.

Podávaly jsme dvě úplně stejné žádosti

V prosinci 2009 před budovou konzulátu přechází několik strážců, okolo řada černě oblečených zprostředkovatelů. Šedivé, sychravé ráno. Konzulát se otevírá v devět, hlouček žadatelů už čeká – podle vyjádření konzula jde o největší frontu, která se během dne utvoří. Celkově stísněnou atmosféru ještě umocňuje chování ostrahy. „Focení? Ne, to se nesmí. Jste novináři? Ne? Proč? Prostě ne! Ukažte doklady! Ukažte fotky! Smažte fotky!“ Každý příchozí je neustále sledován

⁸ Způsob fungování call center (netransparentnost, výše ceny, samotná povinnost platit) byl mimo jiné kritizován ve zprávě ombudsmana pro poslaneckou sněmovnu za rok 2008, viz Souhrnná zpráva o činnosti veřejného ochránce práv za rok 2008, s. 73. Dostupné online:

<http://www.ochrance.cz/documents/doc1239792209.pdf> (navštíveno 21. 12. 2009)

⁹ „Největším problémem je, že konzulát se uzavřel do sebe.“ Rozhovor se zástupkyní Lvovské radnice o českém konzulátu. Dostupné online: <http://www.migraceonline.cz/e-knihovna/?x=2224335> (navštíveno 11. 4. 2009).

¹⁰ Podobně bylo zastaveno vydávání víz na českých zastupitelských úřadech v Bangkoku, Hanoji, Kišiněvě, Ulánbátaru a Lvově. To trvalo – s výjimkou Bangkoku, kde bylo vydávání obnoveno o měsíc dříve – až do 26. září 2009. Ve Lvově, s odvoláním na chřipkovou epidemii v dané oblasti, nebyla víza vydávána až do 11. listopadu 2009. Do června 2009 byl konzulát několik měsíců uzavřen kvůli rekonstrukci.

¹¹ Viz. „Stát může změnit zákony, ale nemůže je pak nedodržovat.“ Rozhovor s právníkem Janem Kopřivou žalobě ukrajinských občanů na český stát. Dostupné online: <http://www.migraceonline.cz/e-knihovna/?x=2215059> (navštíveno 21. 3. 2009)

Ráno před otevření konzulátu – žadatelé, zprostředkovatelé. Otevření konzulátu v devět ráno (vpravo).

Konzulát je obklopen zprostředkovateli a agenturami nabízejícími poradenství a služby související s vízy. Podle vyjádření jednoho z přítomných zprostředkovatelů jich okolo konzulátu působí celkem osm.

Kdo se u konzulátu zastaví, tomu je během chvíle nabízena konzultace. „Potřebujete poradit s vyplněním dokumentů? Máte pojištění, kopie dokladů? Ne? Opravdu jste si jisti, že víte, co kam psát, jak se chovat u pohovoru? Víte, co vše je potřeba?“

Zprostředkovatelé.

Mnoho z žadatelů zprostředkovatelských služeb využívá. Důvodů je celá řada, nejde jen o sugestivní jednání zprostředkovatelů. Příprava náležitostí pro podání dlouhodobého víza je totiž pro žadatele časově, organizačně a zejména finančně náročná.

Z konzulátu vycházejí dva přátelé, muži ve středních letech: „Máme oba domluvenou práci ve stejné pekárně v Česku, tam o nás stojí, vědí, že dobře makáme, ale kolega vízum nedostal, napsal špatně jedno písmenko v žádosti.“ Žádosti o schengenské vízum je možné vyplnit pouze latinkou.

Krátce po nich popisují podobnou zkušenost dvě ženy: „Podávaly jsme dvě úplně stejné žádosti o návštěvu, ale já jsem vízum nedostala, napsala jsem datum narození ve špatném pořadí... i když já myslím, že je to kvůli tomu, že nejsem vdaná.“

Ani další žadatelka nedostala očekávané vízum. „Chtěla jsem jet do Čech za přítelem, žádala jsem o vízum na třicet dní, ale dostala jsem jen na deset. Myslím, že proto, že jsem teď nezaměstnaná.“ Konzulát bývá kritizován za to, že vydává nedostatečný počet vícevstupních víz, nebo že vydává (údajně z bezpečnostních důvodů) vízum na kratší dobu, než bylo požadováno.¹²

Žádání o vízum s sebou nese i další úskalí. Schůzku na konzulátu je nutné domluvit řadu dní, někdy i týdnů, dopředu. Značná část žadatelů nepochází ze Lvova a samotná cesta na konzulát je pro ně zdlouhavá. „Jsem na cestě od včera od pěti hodin odpoledne, u konzulátu čekám od sedmi ráno,“ popisuje jedna za žadatele.

Nečekalo se, že žádostí bude tolik

Na konzulát k pohovoru¹³ se musí každý žadatel dostavit osobně. Právo podávat hromadné žádosti o vízum a zastupovat své klienty mají jen akreditované cestovní kanceláře. Možnost odvolání proti rozhodnutí o neudělení víza neexistuje¹⁴. Pro krátkodobá schengenská víza se situace mění s 5. dubnem 2010 s počátkem platnosti Vízového kodexu, který odvolání umožňuje.

Od roku 2008 výrazně stoupá podíl zamítnutých žádostí (viz tabulku níže). Získání víza je poměrně obtížné a o tom, zda daný žadatel vycestuje, rozhodují i zdánlivé maličkosti. Většina žadatelů se samozřejmě snaží pojistit více způsoby, což nahrává zprostředkovatelům.

¹² „Přineseme jakékoliv potvrzení, když je třeba.“ Rozhovor s ukrajinskou novinářkou o lvovském konzulátu. Dostupné online: <http://www.migraceonline.cz/e-knihovna/?x=2224342> (navštíveno 11. 4. 2009).

¹³ O pohovorech se nevede oficiální záznam, zaměstnanci konzulátu si dělají zcela interní poznámky pouze pro vlastní potřebu, žadatel své odpovědi neautorizuje. Informace získané při pohovoru se žadatelem zároveň s předloženými dokumenty tvoří základ pro rozhodnutí o přijetí nebo neudělení víza. U dlouhodobých víz jsou předávány české cizinecké policii, která rozhoduje o udělení víz.

¹⁴ Pohovorům i právu na odvolání se podrobněji věnují rozhovory s lvovským generálním konzulem a s právníkem zastupujícím Ukrajince žalující český stát – viz poznámky výše.

Statistika – Generální konzulát ČR ve Lvově

Rok	Podané žádosti			Udělená víza			Zamítnuté žádosti		
	celkem	do 90 dnů	nad 90 dnů	celkem	do 90 dnů	nad 90 dnů	celkem	do 90 dnů	nad 90 dnů
2004	23128	12480	10648	17567	9594	7973	5561 24,0 %	2886 23,1 %	2675 25,1 %
2005	37913	23935	13978	32498	20951	11547	5415 14,3 %	2984 12,5 %	2431 17,4 %
2006	60824	39149	21675	55079	36706	18373	5745 9,4 %	2443 6,2 %	3302 15,2 %
2007	61983	38615	23368	57191	36640	20551	4792 7,7 %	1975 5,1 %	2817 12,1 %
2008	30667	15494	15173	23664	14223	9441	7003 22,8 %	1271 8,2 %	5732 37,8 %
2009*	17063	10420	6643	10344	8349	1995	6719 39,4 %	2071 19,9 %	4648 70,0 %

Vysvětlivky:

- Do 90 dnů - víza k pobytu do 90 dnů - typ A (letištní), B (tranzitní) a C (pobytové), od 21. 12. 2007 se jedná pouze o schengenská víza.
- Nad 90 dnů - národní víza k pobytu nad 90 dnů typu D, resp. D+C (platná prvních 90 dnů též jako víza typu C) a pobytová povolení
- U zamítnutých víz nad 90 dnů jde o odpovědi na žádosti podané v průběhu celého období (2004-2009), podíl zamítnutých žádostí je tedy zkreslený - nejde jen o žádosti podané v daném roce.
- *leden – listopad

Zdroj: Generální konzulát ČR ve Lvově

Maxim Fyliak¹⁵ z organizace Western Ukrainian Resource Centre, který vedl v roce 2008 předčasně ukončený projekt Charity Česká republika¹⁶ zaměřený na legální zaměstnávání Ukrajinců v ČR, hodnotí proceduru následujícím způsobem: „Vízová procedura je skutečně příliš složitá. Nebyla koncipována s perspektivou, že žádostí bude tolik. Žadatelům se pak nedostává informací, a tak potřebují asistenci. Systém se řídí svoji vlastní, specifickou logikou, nicméně když tím procesem procházíte už potřetí, přijde vám to pochopitelné.“

Právě komplikovanost procedury představuje jeden z důvodů, proč je služeb zprostředkovatelů využíváno tak hojně. „Zprostředkovatelé jsou vlastně ti nejschopnější organizátoři. Nestojí o to, aby lidi měli informace, ale vědí, že devadesátá léta jsou už pryč a teď je lepší dělat vše legálně.“ Dále dodává: „Ti, kteří nabízejí práci stovkám Ukrajinců, mají kontakty na ukrajinskou část konzulátu, a řekl bych, že i na českou.“ Podle Maxima Fyliaka stojí u zprostředkovatelů zpracování žádosti o pracovní povolení 300 dolarů, někteří ale žádají

¹⁵ Rozhovor s Maximem Fyliakem proběhl 2. 12. 2009 ve Lvově.

¹⁶ Více o projektu viz: Kočárková, Eva. Asistenční systém zaměstnávání Ukrajinců. Dostupné online: <http://www.migraceonline.cz/e-knihovna/?x=2067163> (navštíveno 22. 3. 2009).

až 700 dolarů – a to, jestli člověk skutečně v pořádku obdrží dokumenty, je sázka do loterie. Víza ovšem představují i značný problém pro turistické kanceláře.¹⁷

Copak je vám třicet pět euro moc?

K nedůvěře žadatelů přispívá i celkový přístup zaměstnanců konzulátu. Na jejich nepříjemné chování si stěžuje řada žadatelů. „Podával jsem žádost poprvé s babičkou, chovali se povýšeně, arogantně. Vízum jsme nedostali, kvůli formální chybě... Pak nám naše česká právnička pomohla domluvit novou schůzku, nevím, jak se jí to povedlo. Šla se mnou matka, mluví dobře česky – a chování úřednice na přepážce se úplně změnilo, najednou byla slušná,“ vypráví žadatel, jehož rodiče mají trvalý pobyt v Česku.

Podobně popisuje svou zkušenost i vědecká pracovnice ze Lvova. „Ptala jsem se na možnost získat vízum zdarma, jak to umožňuje dohoda o usnadnění vízového režimu. Byli nepříjemní, osopili se na mě: ‚Copak je vám třicet pět euro moc?‘ ... Znáám českou ambasádu ve Španělsku a tady na Ukrajině – a to je něco úplně jiného, ta atmosféra, přístup, chování zaměstnanců. To není, že by to nešlo jinak, ale není zájem.“

Chování zaměstnanců konzulátu odrazuje řadu osob, které by jinak do Česka jely z turistických, studijních nebo vědeckých důvodů. U konzulátu také chybí zázemí, které by usnadnilo žadatelům čekání – není si kde sednout, ukrýt se před deštěm, kde v klidu vyplnit formulář.

Tam je taková kancelář, tam vám vše řeknou

Maxim Fyliak vidí problém nedostatečné informovanosti do značné míry i na ukrajinské straně. „Spousta lidí (na Ukrajině, pozn. autorky) neví, jak správně postupovat, ale ani to nechce vědět. To je mentalita. Nevěří státu, oficiálním institucím a raději vždy spoléhají na své známé. Ti lidé tady jsou na to zvyklí, myslí si, že si jakoukoliv službu mohou koupit. Specifické je Zakarpatí, kde je ještě z doby Sovětského svazu zakořeněný, propracovaný systém zprostředkovatelů.“

Působení zprostředkovatelů je umožněno také laxním přístupem ukrajinského státu – prostor před konzulátem a ulice nespádají do odpovědnosti konzulátu a místní správa působení zprostředkovatelů toleruje. Roli hrají i ukrajinská média, která se spíše než na podávání informací a hlubší analýzu situace zaměřují na politizaci celého problému.¹⁸

¹⁷ Viz. „Jakmile turista dostane vízum, oddechne si.“ Rozhovor se zástupkyní ředitele cestovní kanceláře o lvovském konzulátu. Dostupné online: <http://www.migraceonline.cz/e-knihovna/?x=2224337> (navštíveno 11. 4. 2009).

¹⁸ Viz. Reflection on EU Visa Policy in Ukrainian Mass Media. In: Public Monitoring of the EU Member's States Visa Issuance Policies and Practices in Ukraine. s. 66 – 81. Dostupné online: <http://eu.prostir.ua/library/235087.html> (navštíveno 22. 3. 2010).

Jak již bylo zmíněno, nástěnky před konzulátem poskytují řadu důležitých informací. Podrobné informace o vízové proceduře pak nabízejí hlavně webové stránky konzulátu. Dostupnost informací na webových stránkách žadatelé převážně chválí. Přesto některé podstatné aktuální informace chybí – ačkoliv vydávání pracovních víz bylo na Ukrajině obnoveno na začátku listopadu 2009, ještě v polovině prosince na ukrajinské verzi stránek konzulátu stálo, že vydávání tohoto typu víz je dočasně pozastaveno.

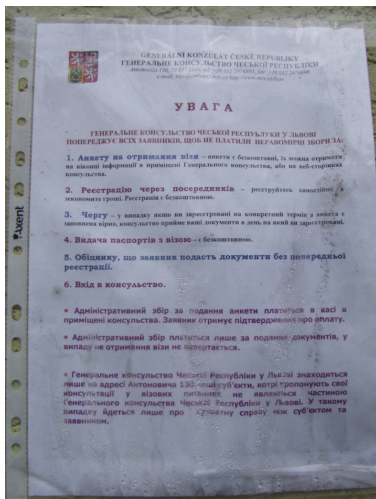
Další informace lze získat na telefonní lince, jejíž číslo ovšem na budově konzulátu uvedeno není. Jak popisuje jedna z žadatelek: „Ptala jsem se paní u okénka na informace, ale nechtěla se se mnou bavit, pořád mě odkazovala na internet. Teprve na můj přímý dotaz mi dala kartičku s číslem, kde získám informace. Kdo nemá přístup k internetu, nemá moc šanci.“

Podmínky pro podání žádosti se přitom často mění. „Teď je potřeba k žádosti o dlouhodobé vízum potvrzení od lékaře,¹⁹ to znamená další tři dokumenty navíc, každý zvlášť nechat přeložit a potvrdit notářem.“ Povinnost předložit zdravotní potvrzení vstoupila v platnost 1. června 2009. Šlo o kontroverzní požadavek, kritizovaný zejména pro výběr zemí a snadnou falzifikovatelnost uvedeného dokladu²⁰. Z původních tří potvrzení (HIV, syfilis, TBC) bylo posléze potvrzení o HIV vyřazeno, od 6. března 2010 už občané Ukrajiny nemusí tato potvrzení předkládat vůbec.²¹

Informace poskytnuté konzulátem se zaměřují především na samotnou vízovou proceduru. Podle výzkumu Lviv Legal Society většině žadatelů chybí informace o aktuálním vývoji vízové politiky a jejich právech – jen málokdo věděl o Dohodě o usnadnění vízového režimu, která umožňuje řadě žadatelů získat bezplatné schengenské vízum.

²⁰ „Přineseme jakékoliv potvrzení, když je třeba.“ Rozhovor s ukrajinskou novinářkou o lvovském konzulátu. Dostupné online: <http://www.migraceonline.cz/e-knihovna/?x=2224342> (navštíveno 8. 4. 2009).

²¹ Informace tiskového mluvčí MZV ČR z 5. 4. 2010.

Nástěnky a varování (vlevo) na budově konzulátu.

Vízová procedura je pro řadu žadatelů náročná a stresující, hlouček stojící před konzulátem si ochotně sťžuje – zde je prostor pro předávání zkušeností i šíření falešných zpráv.

Další ochotně radí: „Běžte tady hned vedle, tam je taková kancelář, tam vám všechno řeknou, poradí. Není to drahé, několik desítek hřiven za vyplnění stránky formuláře a je to jistota, věřte. Já jsem to vízum dostala, i pojištění vám zařídí.“ Většina ostatních čekajících souhlasně přikyvuje, žadatelka shrnuje jejich přístup.

Pojištění, kopírování, překlady, fotografie, konzultace – několik typických cedulí zprostředkovatelských společností.

Víza se přestávala vydávat ze dne na den, bez jakéhokoliv oznámení

Malá zapadlá kancelář se třemi ženami, v policích šanony s dokumenty – zprostředkovatelská agentura. Z počátku se značnými obavami, ale posléze otevřeně popisuje její ředitelka svou zkušenost, odvrácenou stranu poklidné tváře Lvovském konzulátu.

Podle vyjádření ředitelky působí ve Lvově řada zprostředkovatelských agentur a jen několik z nich – tři, možná čtyři - fungují legálně. „Zprostředkovatelská práce pro nás není hlavní zdroj příjmů, za čtyři roky existence jsme vyslali jen asi čtyři sta lidí. Zaměřujeme se hlavně na odborníky. Teď je těžké tu sehnat schopné lidi – ti nejpracovitější, co chtěli vyjet, už odjeli. Nechci se stydět za ty lidi, co jsem do Česka poslala. Zvlášť ze začátku na nás byl velký tlak od konkurence, doteď máme daleko častější a přísnější státní kontroly než ostatní agentury.“ V této kanceláři Ukrajinci za zprostředkování práce neplatí, firmě platí za získání zaměstnance až české podniky.

Od dubna 2009 do prosince 2009, kdy vznikala tato reportáž, ale žádný člověk přes tuto agenturu do Česka podle jejího vedení neodjel. „V dubnu zavřeli konzulát skutečně ze dne na den, bez jakéhokoliv upozornění. Měli jsme lidi, co měli domluvenou schůzku na začátek dubna – a nikdo z nich neodjel. V tuhle chvíli tu je osmnáct lidí, specialistů, pro které jsou domluvená konkrétní pracovní místa v České republice. Mají vše připravené, jsou očekáváni už několik měsíců, ale přes Visapoint není možné se přihlásit, nejsou tam žádná volná místa.“

I přes opakované telefonáty český konzulát neposkytl jasné vysvětlení ani informace o dalším možném vývoji. Nemožnost seznámit se s aktuálním vývojem je přitom zásadní. „Nemůžeme nic plánovat, uzavřít pracovní smlouvu, nemohu nikomu nic říct, nevím, jak dlouho bude současný stav trvat,“ komentuje ředitelka.

Podle jejích slov je konzulát jakožto zprostředkovatele práce nepovažuje za partnera: „Již dříve, v prosinci 2008, jsem se na ně obracela s dopisem, ve kterém jsme prosili o zvláštní přijetí pro firmy, které připravují pracovní víza. Nikdy nám nepřišla odpověď. Kdyby alespoň napsali, že o to nemají zájem.“

Několikaměsíční zastavení vydávání pracovních víz a jeho současné omezení nepředstavuje problém jen pro samotné Ukrajince. Vzhledem k tomu, že má sama důkaz o určitém přetrvávajícím zájmu o ukrajinské pracovníky, jde podle ředitelky agentury o přístup, který se nevyplatí ani českému státu. „Je pravda, že schengenská víza se vydávají, ale pro naše české partnery je většinou nevýhodné přijímat lidi jen na devadesát dní. Ani lidem se nevyplatí tam jezdit. Pokud odjedou, je vyšší pravděpodobnost, že zůstanou dál, bez povolení, nelegálně, vstoupí do šedé ekonomiky.“

Uzavřít se a mít klid?

Jak vyplývá z rozhovorů s obyvateli města i žadateli o vízum, i nadále platí, že když má člověk dobré kontakty a dostatek financí, je možné ve Lvově české, stejně jako kterékoli jiné schengenské vízum, koupit. Nicméně je zřejmé, že celkově se situace před českým konzulátem výrazně zlepšila. Klid před konzulátem je ovšem vykoupen výrazně restriktivním přístupem, zejména ve vydávání dlouhodobých víz. Otázka, proč došlo k takovému zpřísnění, nesměruje už tolik na místní konzulát, jako spíše na Českou republiku.

Na jedné straně stojí problém koncepce české migrační politiky. Je jejím cílem zcela zastavit pracovní migraci? A je tento cíl reálný? Jsou tito lidé pro český trh nepotřební a nežádání? Jaké mohou být dopady toho, že uzavřeme legální cestu pro pracovní migraci? Otázky, které by si tvůrci migračních politik měli nejen pokládat, ale i na ně nabídnout odpověď.

Na straně druhé pak stojí otázka dopadu restrikce na ukrajinskou společnost jako celek a na její vazby na Evropu. Jestliže chceme vidět Ukrajinu do budoucna jako demokratickou zemi, východního partnera, je současná vízová procedura ČR opakem této snahy. Ať už jde o vazby na osobní úrovni nebo o studijní, vědeckou a ekonomickou spolupráci. Problémy, které jsou spojeny s vycestováním do zahraničí, vedou bez pochyb k izolaci této země i jejích obyvatel.

Rozhovory i fotografie byly pořízeny ve Lvově 1. – 5. 12. 2009.

Článek vznikl v rámci projektu "Migrační politika v krizi" Multikulturního centra Praha za podpory nadace Open Society Fund Praha a projektu „Visawatch“ za podpory CEE Trust.

Trust for Civil Society
in Central and Eastern Europe